

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2017

RELIGIESTUDIES V1

PUNTE: 150

TYD: 2 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B.
2. AFDELING A: (VRAAG 1) is VERPLIGTEND.
AFDELING B: Beantwoord enige TWEE vrae in die afdeling.
3. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
4. Lees ALLE vrae sorgvuldig.
5. Die lengte van jou antwoord moet in ooreenstemming met die puntetoekenning by elke vraag wees.
6. Beantwoord elke vraag op 'n NUWE bladsy.
7. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A**VRAAG 1 (VERPLIGTEND)**

- 1.1 Verduidelik die volgende begrippe in die konteks van religie:
- 1.1.1 Dialoog (2)
 - 1.1.2 Sinkretisme (2)
 - 1.1.3 Fundamentalisme (2)
 - 1.1.4 Dogma (2)
 - 1.1.5 Nomadies (2)
- 1.2 Noem enige TWEE ontspanningsaktiwiteite wat jy dink religieë teen gekant is. (4)
- 1.3 Verduidelik die konsep *godsdienslike vryheid*. (4)
- 1.4 Voltooi die volgende sinne deur die ontbrekende woord(e) in te vul. Skryf slegs die woord(e) langs die vraagnommer (1.4.1–1.4.5) in die ANTWOORDEBOEK.
- 1.4.1 ... is die geloof in baie gode. (2)
 - 1.4.2 is die geloof dat een of meer gode die wêreld geskep het en na mense omsien. (2)
 - 1.4.3 is die proses om elemente van godsdiens in 'n ander godsdiens te integreer. (2)
 - 1.4.4 ... is die geloof in een god. (2)
 - 1.4.5 ... is die ontkenning van die waarheid of nuttigheid van godsdiens. (2)

- 1.5 Kies 'n beskrywing uit KOLOM B om by die woord/term in KOLOM A te pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommer (1.5.1–1.5.5) in die ANTWOORDEBOEK, byvoorbeeld 1.5.6 F.

KOLOM A		KOLOM B	
1.5.1	Die wet van Karma	A	'n uitvinding wat probeer om 'n verskynsel of 'n gebeurtenis te verduidelik
1.5.2	Ekumenisme	B	die kweek van positiewe verhoudings tussen sektore van godsdienstige instansies. 'n Poging om eenheid van kerke weer te bewerkstellig
1.5.3	Meditasie	C	die oortuiging dat elke aksie 'n uitwerking het op 'n siel se gemoedstoestand en die kans om <i>moksha</i> te verkry
1.5.4	Staatsgodsdienst	D	'n wye verskeidenheid van geestelike oefeninge en tegnieke wat uitgevoer word om religieuse resultate te bereik
1.5.5	Teorie	E	'n godsdienst wat deur die staat ondersteun word

(5 x 2) (10)

- 1.6 Dui aan of die volgende stellings WAAR of VALS is . Kies die antwoord en skryf slegs “waar” of “vals” langs die vraagnommer (1.6.1–1.6.5) in die ANTWOORDEBOEK.

1.6.1 Abraham is die stigter van die Christelike godsdienst. (2)

1.6.2 Monoteïsme is die geloof in baie gode. (2)

1.6.3 Aartsbiskop Desmond Tutu was die Nobelprys vir Vrede vir sy rol in die stryd teen apartheid toegeken. (2)

1.6.4 Die leier van Icamagu is Dr. Nokuzola. (2)

1.6.5 Profeet Mohammed is die stigter van Hindoeïsme. (2)

- 1.7 Definieer die term *godsdienst*. (2)

[50]

AFDELING B

Beantwoord slegs TWEE uit die vier vrae in hierdie afdeling.

VRAAG 2

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae wat daarop volg.

Soos ons weet, is alle godsdienste op een of ander manier deur ander beïnvloed. In die geval van Sikhisme en Afrika Inheemse Kerke (godsdienste), was die invloed van ander godsdienstige groepe was baie sterk.

[Bron: *Shuter's Top Class Religion Studies Grade 11*]

- 2.1 Bespreek die ontwikkeling van die inheemse Afrika-kerke in Suid-Afrika. (10)
 - 2.2 Verduidelik die volgende begrippe soos van toepassing op godsdienste:
 - 2.2.1 Evangelie (4)
 - 2.2.2 Proselietsmaking (4)
 - 2.3 Noem VYF soorte religieuse mites. (10)
 - 2.4 Verduidelik kortliks die volgende begrippe:
 - 2.4.1 Geloof (6)
 - 2.4.1 Mite (6)
 - 2.5 Verduidelik die rol van rituele in godsdienste. (10)
- [50]**

VRAAG 3

- 3.1 Verduidelik kortliks die term '*inter-godsdienstige dialoog*'. (6)
- 3.2 Verduidelik elk van die volgende konsepte in die konteks van godsdiens:
- 3.2.1 Plegtighede (rites) van oorgangstadiums (2)
 - 3.2.2 Ubuntu (2)
 - 3.2.3 Missie (2)
 - 3.2.4 Godsdienstige imperialisme (2)
 - 3.2.5 Doktrine (2)
- 3.3 Verduidelik kortliks die verskille in die volgende begrippe in godsdiens:
- Meditasie (4)
 - Gebed (4)
 - Aanbidding (4)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae wat volg.

BATSWANA SPIRITUALITEIT

Vandag, soos in die verlede, bid die Batswana tot God vir 'n verskeidenheid behoeftes. Gebede word gedoen vir die siekes, vir goeie gesondheid, vir genesing, om te help met onvrugbaarheid, sukses in 'n persoon se sake of politieke loopbaan, vir sukses met akademies studies, vir 'n stabiele gesinslewe, vir reën, vir oorledenes sowel as vir goeie geluk. In Tswana, tradisionele godsdiens word daar altyd tot God gebid deur die voorvaderlike geeste wat as tussengangers tussen God (Modimo) en die Tswana-nasie beskou word.

[Uit: James Amanze , *African Christianity in Botswana*, p8]

- 3.4 Wat is die naam wat die Batswana vir God gee ? (2)
- 3.5 Hoe beskryf hierdie uittreksel die verhouding wat gelowiges met God het? (4)
- 3.6 Bespreek die rol van die voorvaders in die Afrika Tradisionele Godsdiens. (12)
- 3.7 Hoe help waarsêers die mense om die voorouers se wense te verstaan? (4)

[50]

VRAAG 4

4.1 Lees die volgende uittreksel en beantwoord die vrae wat volg.

Yolanda wil navorsing doen oor die rol van vroue in Afrika Tradisionele Godsdiens. Yolanda is van plan om gestruktureerde onderhoude te voer om haar inligting te versamel.

4.1.1 Noem die presiese onderwerp waarop Yolanda fokus. (2)

4.1.2 Wat is die verskil tussen gestruktureerde en ongestruktureerde onderhoude ? (4)

4.1.3 Gee DRIE riglyne vir die opstel van haar vrae vir 'n gestruktureerde onderhoud. (6)

4.1.4 Noem VIER nie-sendinggodsdienste. (4)

4.2 Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae wat daarop volg.

(Ek beskou) nie-gewelddade passiewe verset as 'n nie-rewolusionêre en dus 'n heel wettige en menslike politieke druktegniek vir 'n volk wat alle doeltreffende vorms van grondwetlike strewes ontsê is ... Ander wetten en omstandighede wat daartoe neig om die menslike persoonlikheid te brutaliseer – 'n Godgegewe krag – hetsy of dit deur die staat of ander individue meebring word, moet onverbidlik teengestaan word in die gees van verset wat deur die heilige Petrus getoon is toe hy vir die heersers van sy dag gesê het: “Sal ons aan God of die mens gehoorsaam wees? Dit is onvermydelik dat in die sterwe na vryheid sekere individue en sekere families die leiding moet neem en ly: die Pad na Vryheid is via kruis.

[Bron: Nobelprys wenner, hoofman Albert Luthuli]

4.2.1 Wat is *nie-gewelddadige verset*? (2)

4.2.2 Wie was die stigter van hierdie vorm van politieke stryd en watter godsdiens het hy verteenwoordig? (2)

4.2.3 Op watter manier het Albert Luthuli se godsdienstige oortuigings sy politieke sienings ondersteun? Haal EEN voorbeeld uit die teks aan om jou antwoord te staaf. (4)

4.2.4 Dink jy nie-gewelddadige verset is meer of minder doeltreffend teen verdrukking as gewelddadige verset? Verduidelik jou antwoord. (6)

4.2.5 Hoe kan jy onderskei tussen godsdienstige vryheid en godsdienstige verdraagsaamheid? (10)

4.3 Verduidelik hoe Karl Marx se idees oor bevryding bygedra het tot die ontwikkeling van godsdiens. (10)

[50]

VRAAG 5

Lees die onderstaande uittreksel uit verhale wat deur vrouens geskryf is oor hul ervaring van uitsluiting en beantwoord die vrae wat volg.

In haar denke oor vroue se uitsluiting uit gemeenskaplike gebede in die moskee, het Shamima Shaikh verklaar dat die uitsluiting van vroue uit gemeenskaplike gebede verraad van die leerstellings van die Profeet is.

In haar denke oor die reinigingskodes vir vroue in die Hindoe-tradisie, het Anu Pillay gesê: "Wanneer my broers op 'n Sondagoggend tempel toe gegaan het en ek het gemenstrueer, moes ek by die huis bly. Ek het daarteen geskop en ek het tempel toe gegaan. En ek het aanhou wonder of die mure inmekaar gaan val en ek gestraf sou word."

[Uit: *Shuters Top Klas Religiestudies graad11*, p75]

- 5.1 Identifiseer elke vrou se godsdienste en sê hoe sy voel dat sy uitgesluit word. (4)
- 5.1.1 Wat het hierdie twee vroue in gemeen? (2)
- 5.1.2 Wat is jou reaksie op wat hulle sê? (2)
- 5.2 Verduidelik kortliks die belangrikheid van simbole in godsdienste. (10)
- 5.3 Lees die volgende uittreksel en beantwoord die vrae wat volg.

Die land was deur die vyande, die Filistyne binnegeval. Koning Saul het sy soldate byeengeroep en 'n laer reg voor die Filistyne se weermag opgeslaan. Elke dag het Goliath, 'n Filistyn, uitgekom en Saul se soldate uitgetart. Hy het enigeen van Saul se soldate wie dapper genoeg was, tot 'n tweegeveg uitgedaag. Die verloorder se weermag sou as verslaan beskou word. Goliath het Saul se soldate getreiter, en niemand was bereid om die uitdaging te aanvaar nie. Op 'n dag het Dawid, 'n jong herder, by die koning se kamp opgedaag om vir sy broers kos te bring.

Hy het die uitdaging gehoor en was skaam oor die lafhartigheid van Koning Saul se weermag. Hy het aangebied om Goliath se uitdaging te aanvaar. Hy het geweier om die wapenuitrusting wat die koning hom gegee het te dra. Hy het verkies om sy skaapwagter-slinger met vyf klippies te gebruik om teen Goliath te veg. Hy het gesê dat God hom sal help om Goliath te verslaan. Hy het 'n klip in sy slinger gesit en dit na Goliath geslinger. Die reus het bewusteloos neergeval. Dawid het Goliath se swaard geneem en sy kop afgekap. Die Filistynse soldate het uit vrees gevlug.

[Uittreksel uit *Shuter's Religion Studies, Grade 11* by Hofmeyr et al, 2006 p31]

- 5.3.1 Die gebeure in die verhaal het baie jare gelede plaasgevind. Hoe was dit oorgedra, voordat dit in geskrewe vorm verskyn het? (2)
- 5.3.2 Wat is die doel van die narratief (vertelling)? (2)

- 5.3.3 Waarom het David geweier om Saul se wapenuitrusting teen 'n opgeleide soldaat soos Goliat te dra, behalwe vir die feit dat dit te swaar en te groot vir hom was? (4)
- 5.3.4 Verduidelik die begrip *narratief (vertelling)* in die religieuse konteks. (4)
- 5.3.5 Volgens die vertelling, wat verteenwoordig Dawid? Haal EEN stelling uit die gedeelte aan om jou antwoord te motiveer. (4)
- 5.4 Noem VIER plegtighede (rites) van oorgangstadiums. (8)
- 5.5 Verduidelik die volgende begrippe in die konteks van godsdienste:
- Sekularisme (4)
 - Ekumenisme (4)

TOTAAL AFDELING B: 100
GROOTTOTAAL: 150